

Η συζήτηση γύρω από το σολάριουμ συνήθως ξεκινά από την αισθητική και σταματά εκεί. Ένα ομοιόμορφο χρώμα, μια πιο «δουλεμένη» όψη της επιδερμίδας, η υπόσχεση ενός ελεγχόμενου τεχνητού μαυρίσματος χωρίς αναμονή για το καλοκαίρι. Όμως όταν το βλέμμα φύγει από τη βιτρίνα και στραφεί στα επιστημονικά δεδομένα, το τοπίο αλλάζει. Και αλλάζει αισθητά.

Στην ευρωπαϊκή ορολογία, το σολάριουμ αντιμετωπίζεται ως υπηρεσία synthetic solar tanning, δηλαδή τεχνητής έκθεσης στον ήλιο μέσω συσκευών που εκπέμπουν υπεριώδη ακτινοβολία. Αυτό από μόνο του έχει σημασία. Δεν πρόκειται για μια ουδέτερη αισθητική διαδικασία όπως ένα χτένισμα ή μια περιποίηση προσώπου. Πρόκειται για οργανωμένη έκθεση σε UV ακτινοβολία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το δέρμα και, όπως αναφέρεται, πιθανώς και για τα μάτια.

Το σημείο που προκαλεί την περισσότερη αμηχανία είναι πως οι περισσότεροι καταναλωτές, όταν ψάχνουν για solarium Αθήνα, σολάριουμ Αθήνα ή ακόμη και solarium κοντά μου, σπάνια ξεκινούν από την ερώτηση που έχει το μεγαλύτερο βάρος: ποιο είναι το πραγματικό υγειονομικό αποτύπωμα αυτών των συσκευών;

Εκεί όπου η αισθητική συναντά την ιατρική ανησυχία

Οι διαθέσιμες ευρωπαϊκές αναφορές είναι σαφείς σε ένα κρίσιμο σημείο. Η χρήση συσκευών UV tanning συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο κακοήθους μελανώματος και πιθανώς οφθαλμικού μελανώματος. Η λέξη «πιθανώς» δεν είναι μια αθώα υποσημείωση. Στην ιατρική γλώσσα σημαίνει ότι το ζήτημα δεν αντιμετωπίζεται ως φήμη ή υπερβολή, αλλά ως σοβαρό ενδεχόμενο που απαιτεί προσοχή, ιδίως όταν μιλάμε για επαναλαμβανόμενη έκθεση.

Αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα γιατί το οφθαλμικό μελάνωμα δεν ανήκει στα θέματα που συζητούνται συχνά στον χώρο της ομορφιάς. Όταν ακούμε «μελάνωμα», σχεδόν πάντα το μυαλό πηγαίνει στο δέρμα. Κι όμως, η ίδια η ευρωπαϊκή επιστημονική τοποθέτηση αναγνωρίζει ότι η συζήτηση για τις συσκευές UV tanning δεν σταματά στο δερματικό επίπεδο.

Σε έναν κόσμο όπου το μαύρισμα solarium προβάλλεται συχνά ως service ευεξίας ή ως μέρος μιας κοσμητικής ρουτίνας, αυτή η παράμετρος οφείλει να ειπωθεί με καθαρότητα. Η υπεριώδης ακτινοβολία δεν επιδρά μόνο στην επιφάνεια της εικόνας μας. Η βιολογική της δράση είναι βαθύτερη και πιο σύνθετη.

Δεν υπάρχει «ασφαλές όριο» που να καθησυχάζει

Από τα πιο ουσιαστικά στοιχεία που έχουν δημοσιοποιηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι το εξής: η έκθεση σε UV από σολάριουμ δεν θεωρείται ασφαλής μέσα σε κάποιο σταθερό όριο, επειδή για τα δερματικά καρκινώματα δεν υπάρχει γνωστό κατώφλι που να εγγυάται προστασία.

Αυτή η διατύπωση αξίζει να διαβαστεί αργά. Σημαίνει ότι η ιδέα «θα κάνω λίγο, άρα είμαι εντάξει» δεν στηρίζεται σε κάποιο σαφές επιστημονικό όριο ασφάλειας. Σημαίνει επίσης ότι η συνήθης εμπορική λογική, εκείνη που μεταφράζει μια υπηρεσία σε λεπτά συνεδρίας, πακέτα επισκέψεων ή ήπια ένταση, δεν ταυτίζεται με ιατρική βεβαιότητα.

Στην πράξη, αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη γλώσσα της αγοράς. Όταν κάποιος αναζητά σολάριουμ τιμές ή solarium τιμές Αθήνα, σκέφτεται συνήθως διάρκεια, συχνότητα, ένταση, κόστος. Η επιστημονική συζήτηση, αντίθετα, δεν ξεκινά από το αν η εμπειρία είναι σύντομη ή top rate. Ξεκινά από το ότι η ίδια η έκθεση σε υπεριώδη ακτινοβολία έχει καταγεγραμμένους κινδύνους, χωρίς γνωστό κατώφλι που να μετατρέπει τη χρήση σε πραγματικά ασφαλή επιλογή.

Αυτός είναι ίσως ο πιο δύσκολος, αλλά και ο πιο έντιμος τρόπος να δει κανείς το θέμα.

Το οφθαλμικό μελάνωμα δεν είναι λεπτομέρεια της συζήτησης

Στον χώρο του elegance advertising, τα μάτια συνήθως εμφανίζονται ως σημείο ανάδειξης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, γίνονται σημείο προβληματισμού. Όταν ευρωπαϊκές επιστημονικές αξιολογήσεις αναφέρουν πιθανή σύνδεση ανάμεσα στη χρήση sunbeds και στο οφθαλμικό μελάνωμα, η πληροφορία αυτή δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται περιφερειακά.

Ο λόγος είναι απλός. Η συζήτηση για το τεχνητό μαύρισμα πολύ συχνά γίνεται με όρους δέρματος, απόχρωσης και αισθητικής ισορροπίας. Το μάτι, ως όργανο, μένει συχνά εκτός κάδρου. Κι όμως, ακριβώς εκεί βρίσκεται η αξία μιας πιο ώριμης ενημέρωσης. Όχι στον πανικό, ούτε στη δραματοποίηση, αλλά στην αποκατάσταση της πραγματικής κλίμακας του ζητήματος.

Ένας προσεκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι τα επιστημονικά κείμενα δεν μιλούν με αφορισμούς, αλλά ούτε και με ελαφρότητα. Όταν γίνεται αναφορά σε πιθανό οφθαλμικό μελάνωμα, αυτό από μόνο του αρκεί για να μετατοπίσει το θέμα από τη λογική του approach to life στη λογική της υγείας.

Η εικόνα δεν τελειώνει στο μελάνωμα

Οι ευρωπαϊκές αναφορές δεν περιορίζονται στον κίνδυνο μελανώματος. Αναφέρουν επίσης ότι η χρήση sunbeds μπορεί να επιταχύνει τη γήρανση του δέρματος και να αποδυναμώσει το ανοσοποιητικό σύστημα. Αυτές οι δύο επισημάνσεις συχνά περνούν σε δεύτερο πλάνο, ίσως επειδή δεν διαθέτουν τη δραματική ένταση της λέξης «καρκίνος». Κι όμως, στην πράξη, είναι εξαιρετικά σημαντικές.

Η επιταχυνόμενη γήρανση του δέρματος έχει μια παράξενη ειρωνεία. Μια υπηρεσία που επιλέγεται συχνά για να προσδώσει πιο ελκυστική όψη, συνδέεται ταυτόχρονα με μηχανισμούς που φθείρουν την ποιότητα και την εικόνα της επιδερμίδας. Δεν πρόκειται μόνο για ζήτημα ρυτίδων με την απλοϊκή έννοια. Πρόκειται για την ίδια τη βιολογική επιβάρυνση που συνοδεύει την έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία.

Η αναφορά στο ανοσοποιητικό σύστημα είναι ακόμη μία υπενθύμιση ότι το σολάριουμ δεν είναι απλώς ένα επιφανειακό κοσμητικό γεγονός. Το σώμα δεν βιώνει την UV έκθεση σαν διακοσμητική παρέμβαση. Τη βιώνει ως βιολογικό συμβάν.

Τι δείχνει η ευρωπαϊκή εικόνα για την Ελλάδα

Στην ελληνική πραγματικότητα υπάρχει ένα ακόμη δεδομένο που αξίζει να σταθούμε πάνω του. Σε ευρωπαϊκό έγγραφο που αφορούσε τη χώρα αναφερόταν ότι υπήρχαν περιορισμοί για την τεχνητή μαυρίλα, όπως η απαγόρευση χρήσης για άτομα κάτω των 18 ετών και η απαγόρευση συγκεκριμένων τύπων sunbeds για artificial tanning.

Αυτές οι ρυθμίσεις λένε πολλά χωρίς να χρειάζονται υπερβολές. Όταν μια έννομη τάξη επιβάλλει όριο ηλικίας και όταν τίθενται απαγορεύσεις σε συγκεκριμένους τύπους συσκευών, το μήνυμα είναι σαφές: δεν έχουμε να κάνουμε με μια αθώα υπηρεσία προσωπικής φροντίδας που αφήνεται στην πλήρη αυτορρύθμιση της αγοράς.

Για έναν ώριμο αναγνώστη, αυτό πρέπει να λειτουργεί ως φίλτρο κάθε φορά που βλέπει μια διαφημιστική υπόσχεση για solarium μαύρισμα, ένα εντυπωσιακό studio solarium ή ένα νέο κέντρο solarium που παρουσιάζει την εμπειρία με γλώσσα πολυτέλειας, ευκολίας και γρήγορου αποτελέσματος. Η αισθητική επιμέλεια ενός χώρου δεν ακυρώνει τις υγειονομικές παραμέτρους της υπηρεσίας του.

Το εύρημα με το όριο των 300 mW/m² έχει ιδιαίτερη βαρύτητα

Υπάρχει ένα στοιχείο για την Ελλάδα που δύσκολα αφήνει περιθώριο για εφησυχασμό. Σε σχετική ευρωπαϊκή ανάλυση σημειώθηκε ότι περίπου στο 60% των μετρημένων sunbeds η αποτελεσματική ακτινοβολία ξεπερνούσε το όριο των three hundred mW/m² που ορίζει το πρότυπο EN 60335-2-27:2013.

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς μηχανικός ή ειδικός ακτινοβολίας για να καταλάβει τη σημασία αυτού του ευρήματος. Όταν σε ένα τόσο υψηλό ποσοστό μετρήσεων εντοπίζεται υπέρβαση του προβλεπόμενου ορίου, η συζήτηση παύει να είναι θεωρητική. Δεν αφορά μόνο το γενικό ερώτημα αν το τεχνητό μαύρισμα ενέχει κινδύνους. Αφορά και το κατά πόσον οι ίδιες οι συσκευές που λειτουργούν στην αγορά συμμορφώνονται με τις τεχνικές απαιτήσεις που έχουν τεθεί.

Από επαγγελματική σκοπιά, αυτό είναι ίσως το πιο ενοχλητικό σημείο για όποιον θέλει να βλέπει τα πράγματα με καθαρή ματιά. Διότι στην αγορά της ομορφιάς, η συζήτηση συχνά γλιστρά προς την εμπειρία του πελάτη, την άνεση του χώρου, τη διάρκεια της συνεδρίας, ακόμη και προς τα πακέτα προσφορών. Πολύ λιγότερο συχνά ακούγεται το ερώτημα αν η πραγματική ακτινοβολία της συσκευής κινείται εντός του προβλεπόμενου πλαισίου.

Για τον καταναλωτή που συγκρίνει σολάριουμ τιμές Αθήνα ή αναζητά τεχνητό μαύρισμα Αθήνα σε πιο top class διεύθυνση, αυτή η διάσταση έχει μεγαλύτερη σημασία από οτιδήποτε υπόσχεται η βιτρίνα.

Όταν το κόστος γίνεται το λάθος κριτήριο

Είναι κατανοητό να ψάχνει κανείς solarium τιμές, σολάριουμ τιμές ή ακόμη πιο στοχευμένα solarium τιμές Αθήνα. Κάθε υπηρεσία περνά από το φίλτρο του κόστους. Το πρόβλημα αρχίζει όταν το κόστος γίνεται η κεντρική ερώτηση και η υγεία η υποσημείωση.

Στον χώρο των αισθητικών υπηρεσιών, η τιμή συχνά δίνει την ψευδαίσθηση ελέγχου. Ένα ακριβότερο περιβάλλον μοιάζει πιο προσεγμένο. Ένα πολυτελές studio solarium μοιάζει πιο ασφαλές. Ένας ιδιαίτερα καλαίσθητος χώρος, σε μια εκλεπτυσμένη γειτονιά της πόλης, δημιουργεί ένα πλαίσιο εμπιστοσύνης. Αυτό είναι ανθρώπινο, αλλά όχι κατ' ανάγκην ορθό.

Η υπεριώδης ακτινοβολία δεν γίνεται λιγότερο βιολογικά δραστική επειδή η συνεδρία προσφέρεται σε πιο ακριβό atmosphere. Ούτε αλλάζει ουσία επειδή ο χώρος χρησιμοποιεί πιο εκλεπτυσμένη γλώσσα, πιο κομψά υλικά ή πιο στιλιζαρισμένη εικόνα. Στο επίπεδο της βιολογίας, το σώμα δεν επηρεάζεται από την αισθητική του σαλονιού αλλά από την έκθεση που δέχεται.

Αυτό είναι ένα από τα σημεία όπου το luxurious ύφος οφείλει να συνοδεύεται από luxurious κρίση. Πραγματική πολυτέλεια δεν είναι η εξιδανίκευση της υπηρεσίας. Είναι η ικανότητα να διακρίνεις πότε μια λαμπερή εμπειρία δεν συνοδεύεται από ανάλογη αίσθηση ασφάλειας.

Τι αξίζει να κρατήσει ο καταναλωτής πριν κάνει κράτηση

Υπάρχουν μερικά βασικά συμπεράσματα που βοηθούν να μπει τάξη στη σκέψη, ειδικά όταν το θέμα παρουσιάζεται από την αγορά ως απλό και καθημερινό.

- Το σολάριουμ είναι μορφή τεχνητής έκθεσης σε υπεριώδη ακτινοβολία, όχι ουδέτερη αισθητική περιποίηση.
- Η χρήση συσκευών UV tanning συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο κακοήθους μελανώματος και πιθανώς οφθαλμικού μελανώματος.
- Δεν υπάρχει γνωστό σταθερό όριο έκθεσης που να εγγυάται ασφάλεια για τα δερματικά καρκινώματα.

- Η χρήση sunbeds μπορεί να επιταχύνει τη γήρανση του δέρματος και να αποδυναμώσει το ανοσοποιητικό σύστημα.
- Στην Ελλάδα έχουν αναφερθεί ρυθμιστικοί περιορισμοί και, σε σχετική μέτρηση, σημαντικό ποσοστό συσκευών ξεπερνούσε το όριο που θέτει το πρότυπο.

Αυτά δεν είναι θεωρίες, ούτε ηθικολογικές τοποθετήσεις. Είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να αξιολογείται οποιαδήποτε υπηρεσία τεχνητού μαυρίσματος.

Η εμπορική γλώσσα συχνά αμβλύνει το βάρος της πραγματικότητας

Όσοι έχουν παρατηρήσει πώς προωθείται το τεχνητό μαύρισμα, γνωρίζουν καλά το μοτίβο. Η υπηρεσία παρουσιάζεται ως μέσο βελτίωσης της εικόνας, ως τρόπος να δείχνουν τα ρούχα καλύτερα, ως μικρή προετοιμασία πριν από μια κοινωνική εμφάνιση ή ένα ταξίδι. Η γλώσσα είναι ελαφριά, φωτεινή, σχεδόν αθώα.

Κι όμως, οι ευρωπαϊκές και διεθνείς αναφορές τραβούν την κουρτίνα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει επισημάνει ότι τα υγειονομικά ρίσκα των man made tanning devices είναι μεγαλύτερα από οποιαδήποτε πιθανά οφέλη. Πρόκειται για μια αποτίμηση με μεγάλη βαρύτητα, γιατί μεταφέρει τη συζήτηση από την ατομική εντύπωση στη συνολική στάθμιση οφέλους και κινδύνου.

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι ακόμη κι αν κάποιος θεωρεί πως το αποτέλεσμα του solarium μαυρίσματος τον κολακεύει, η υγειονομική αποτίμηση δεν αλλάζει προς όφελος της υπηρεσίας. Η εικόνα μπορεί να είναι προσωρινά πιο «θερμή», όμως το ισοζύγιο που περιγράφουν οι αρμόδιοι οργανισμοί παραμένει δυσμενές.

Γιατί η λέξη «πιθανώς» για το οφθαλμικό μελάνωμα δεν πρέπει να παρεξηγείται

Ένα συχνό λάθος στην ανάγνωση επιστημονικών κειμένων είναι η υποτίμηση της επιφυλακτικής γλώσσας. Όταν ένα κείμενο αναφέρει «πιθανώς οφθαλμικό μελάνωμα», αρκετοί μεταφράζουν τη φράση ως κάτι αόριστο ή σχεδόν αμελητέο. Αυτή η ανάγνωση είναι βολική, αλλά όχι σοφή.

Η επιστημονική γλώσσα λειτουργεί με βαθμίδες βεβαιότητας. Δεν έχει τον τόνο της διαφήμισης ούτε τη θεατρικότητα του φόβου. Όταν λοιπόν μια επίσημη αξιολόγηση εντάσσει το οφθαλμικό μελάνωμα στη συζήτηση για τα UV tanning devices, αυτό αρκεί για να ζητήσει μεγαλύτερη σοβαρότητα από όλους, επιχειρήσεις και καταναλωτές.

Στον χώρο της ευεξίας, έχω δει πολλές φορές πόσο εύκολα ένα κομψό περιβάλλον μετατρέπει την αίσθηση κινδύνου σε history noise. Ο φωτισμός, η εξυπηρέτηση, οι προσεγμένες λεπτομέρειες κάνουν τον πελάτη να αισθάνεται ότι βρίσκεται σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Είναι μια ισχυρή ψυχολογική συνθήκη. Δεν είναι όμως επιστημονικό επιχείρημα.

Η αναζήτηση «σολάριουμ κοντά μου» δεν είναι αρκετή ερώτηση

Η ψηφιακή συμπεριφορά του καταναλωτή είναι αποκαλυπτική. Αναζητά solarium κοντά μου, σολάριουμ κοντά μου, βλέπει φωτογραφίες, διαβάζει σχόλια, συγκρίνει παροχές και ωράρια. Όλα αυτά είναι λογικά. Όλα αυτά είναι επίσης ανεπαρκή, αν σταματήσει εκεί.

Το ζήτημα με τις συσκευές UV tanning δεν είναι η ευκολία πρόσβασης. Δεν είναι η γεωγραφική εγγύτητα. Δεν είναι η ταχύτητα του αποτελέσματος. Είναι ότι η ίδια η υπηρεσία ανήκει σε μια κατηγορία έκθεσης για την οποία οι αρμόδιες αξιολογήσεις έχουν επισημάνει ουσιαστικούς κινδύνους.

Αυτό διαφοροποιεί ριζικά το πώς πρέπει να διαβάζουμε την αγορά. Ένα κέντρο solarium δεν είναι απλώς ένας ακόμη σταθμός προσωπικής φροντίδας στη γειτονιά. Είναι χώρος όπου παρέχεται έκθεση σε UV ακτινοβολία, με καταγεγραμμένη σύνδεση με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία και χωρίς εγγυημένο ασφαλές κατώφλι.

Η ώριμη στάση απέναντι στο τεχνητό μαύρισμα

Στον πυρήνα του θέματος υπάρχει μια απλή αλλά όχι πάντα εύκολη διάκριση. Άλλο πράγμα η αισθητική επιθυμία και άλλο η τεκμηριωμένη υγειονομική πραγματικότητα. Η πρώτη είναι προσωπική. Η δεύτερη δεν διαπραγματεύεται με την επιθυμία.

Αν κάτι αξίζει να μείνει από όλη αυτή τη συζήτηση, είναι πως το σολάριουμ δεν μπορεί πια να αντιμετωπίζεται ως μια ελαφρά, σχεδόν αδιάφορη good looks συνήθεια. Η ευρωπαϊκή και διεθνής εικόνα το τοποθετεί καθαρά στη σφαίρα της υγειονομικής προσοχής. Ο αυξημένος κίνδυνος κακοήθους μελανώματος, η πιθανή σύνδεση με οφθαλμικό μελάνωμα, η επιτάχυνση της γήρανσης του δέρματος, η αποδυνάμωση του ανοσοποιητικού συστήματος, η απουσία γνωστού ασφαλούς ορίου και τα ευρήματα υπέρβασης ορίων σε μετρήσεις sunbeds στην Ελλάδα συνθέτουν μια εικόνα που δεν επιδέχεται επιτόλαιη ανάγνωση.

Γι' αυτό και η πιο κομψή στάση δεν είναι η άκριτη υιοθέτηση μιας τάσης, ούτε η γοητεία της εύκολης λάμψης. Είναι η ενημερωμένη αυτοσυγκράτηση. Η αληθινή **φθηνό τεχνητό μαύρισμα** φινέτσα δεν βρίσκεται μόνο στην εμφάνιση. Βρίσκεται στην ποιότητα των αποφάσεων που την αφορούν.